

Ministru kabineta rīkojuma projekta “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums
Projekts šo jomu neskar.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>Ministru kabineta (turpmāk – MK) rīkojuma projekts “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (turpmāk – rīkojuma projekts) izstrādāts, pamatojoties uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MK 2018.gada 17.jūlija noteikumu Nr.421 “Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas” 41.punktu, kas nosaka, ka līdzekļus no programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķir valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem, valsts pamatbudžeta apropriācijās neparedzētiem izdevumiem katastrofu un dabas stihiju sekū novēršanai un to radīto zaudējumu kompensēšanai un citiem neparedzētiem gadījumiem. - MK 2020.gada 22.septembrī izskatīto informatīvo ziņojumu “Par nepieciešamību nodrošināt papildus iemaksas Ārkārtas atbalsta instrumentā, lai nodrošinātu plašāku Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību”, Veselības ministrijas saņemto MK pilnvarojumu sniegt apliecinājumu Eiropas Komisijai (turpmāk – Komisija) par Latvijas gatavību veikt papildus iemaksas Ārkārtas atbalsta instrumentā (turpmāk – ESI), lai nodrošinātu plašāka Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību, un MK lēmumu papildus iemaksu ESI 2020.gadā segt no valsts budžeta programmas 02.00.00. “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>2020.gada aprīlī saistībā ar Covid-19 krīzi tika aktivizēts ESI, kas paredzēja ļoti plašu iespējamo atbalsta darbību virkni, pamatojoties uz sākotnējo vajadzību novērtējumu, lai sniegtu skaidru Eiropas Savienības (turpmāk - ES) pievienoto vērtību. ESI ir uz vajadzībām balstīts instruments, kas atbilst solidaritātes principam. Tas atbalsta dalībvalstu centienus pārvarēt notiekošo sabiedrības veselības krīzi. Katrai dalībvalstij nav iepriekš noteikts un iedalīts konkrēts pieejamais finansējums. Kopējais iezīmētais finansējums šī instrumenta ietvaros ir 2,7 miljardi euro.</p> <p>Krīzei attīstoties, Komisija ir pieņēmusi vairākus lēmumus izmantot ārkārtas atbalsta finansējumu, lai atbalstītu vairākas darbības, piemēram: t.s. mobilitātes pakotne (palīdzība, lai transportētu pirmās nepieciešamības preces, medicīniskās palīdzības vienības un Covid-19 skartos pacientus); būtisku ar veselību saistītu produktu iepirkumu; atbalstu testēšanas spēju palielināšanai; Covid-19 pacientiem pieejamu terapiju skaita palielināšanu; atbalstu digitālās izsekošanas lietotņu sadarbībai</p>

VManot_300920_LNG_vakcinās

~~IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~
NAV KLASIFICĒTS

un dezinfekcijas robotu izdalīšanu slimnīcām un vakcinācijas instrumenta finansēšana.

Ņemot vērā, ka viens no efektīvākajiem infekcijas slimību profilakses pasākumiem ir vakcinācija, ir skaidrs, ka risinājums Covid-19 krīzei ir iedarbīgas un drošas vakcīnas pret Covid-19 izstrāde un izplatīšana. Komisija š.g.17.jūnijā iesniedza Eiropas stratēģiju, lai paātrinātu efektīvu un drošu vakcīnu pret Covid-19 izstrādi, ražošanu un ieviešanu. Tādējādi efektīvas vakcīnas meklējumi ir kļuvuši par prioritāti. Komisija ir noslēgusi nolīgumu ar visām dalībvalstīm, lai visu dalībvalstu vārdā risinātu sarunas un noslēgtu pirkuma līgumus (turpmāk - APA) ar vakcīnu ražotājiem. APA ietvaros ar ESI tiek nodrošināts nepieciešamais sākotnējais finansējums būtisku ieguldījumu riska mazināšanai, lai palielinātu veiksmīgu vakcīnu ražošanas ātrumu un apjomu. Savukārt dalībvalstīm tiek dotas tiesības noteiktā laikposmā un par noteiktu cenu iegādāties konkrētu skaitu vakcīnu devu.

2020.gada jūnijā Komisija ESI ietvaros piešķīra 1,5 miljardus euro, lai nodrošinātu vakcīnu pieejamību dalībvalstīm. APA stimulē vakcīnu ražotājus palielināt ražošanas jaudu ievērojami straujāk nekā parastās vakcīnu izstrādes gaitā. Tāpat, uzsākot sarunas ar vairākām kompānijām, tiek diversificēti riski, ja gadījumā vienas kompānijas izstrāde nebūs veiksmīga, ir citas kompānijas. Tādēļ ir izveidots t.s. ES portfelis ar vairākām farmācijas kompānijām, dažādojot arī to pielietotās tehnoloģijas. Kopumā ir uzsāktas sarunas ar 6 farmācijas kompānijām, kas strādā pie vakcīnu izstrādes, tostarp *AstraZeneca (...)*, *Sanofi-GSK (...)*, *Johnson and Johnson (...)*, *CureVac (...)*, *Moderna (...)*, *BioNTech/Pfizer (...)*, kā arī ar *Novavax* vēl plānots uzsākt sarunas.

Šā gada 31.jūlijā Komisija ziņoja par sarunu procedūras pabeigšanu ar *Sanofi-GSK*, 13.augustā ar *Johnson & Johnson*, 18.augustā ar *CureVac* un 24.augustā ar *Moderna*. Savukārt, šā gada 14.augustā Komisija panāca pirmo vienošanos, noslēdzot pirmo APA, ar farmācijas uzņēmumu *AstraZeneca* par potenciālās vakcīnas Covid-19 iegādi. Šajā gadījumā Latvijai no *AstraZeneca* pienāktos atbilstoši *pro-rata* sadalījumam 1 271 870 vakcīnas (pilnam vakcinācijas kursam nepieciešamas divas vakcīnas devas) devas, jeb vakcīnas 635 935 personu vakcinācijai. Komisija un izveidotā ekspertu darba grupa (*Steering Board*) turpina apspriest līdzīgus APA arī ar citiem vakcīnu ražotājiem.

Atbilstoši Komisijas un Eiropas slimību un kontroles profilakses centra rekomendācijām pret Covid-19 būtu jāvakcinē tādas prioritārās iedzīvotāju grupas kā seniori, cilvēki ar hroniskām slimībām, kā arī ārstniecības personas, kas ikdienas darbā saskaras ar Covid-19 pacientiem un ir pakļauti augstam inficēšanās riskam, kā arī operatīvo dienestu darbinieki – policijas darbinieki, ugunsdzēsēji, robežsargi u.c., kuru pienākumos ietilpst valstij svarīgu uzdevumu izpilde un kuru darbība ir nepieciešama 24

stundas un 7 dienas nedēļā. Pamatojoties uz minēto, Latvijas eksperti ir veikuši aprēķinus konstatējot, ka pret Covid-19 vakcīna Latvijā provizoriski būs nepieciešama 800 000 personām. Atbilstoši vakcīnu ražotāju sākotnēji sniegtajai informācijai, pilnai vakcinācijas nodrošināšanai būs nepieciešamas divas vakcīnas devas. Prognoze liecina, ka vakcīna varētu būt pieejama 2020.gada beigās.

Sarunu procesa gaitā Komisija konstatēja, ka pašreizējās maksājumu apropriācijas saskaņā ar ESI nav pietiekamas, lai segtu līgumsaistības, ko Komisija plāno īstermiņā uzņemties ar vakcīnu ražotājiem (...) Komisijas aprēķiniem, (...), kopā nepieciešami (...)miljoni *euro*.

Lai ES varētu nodrošināt piekļuvi plašākam vakcīnas ražotāju kandidātu portfelim, tādējādi maksimāli palielinot iespēju ātrāk nodrošināt iedarbīgas un drošas vakcīnas pieejamību ES, ir ļoti svarīgi operatīvi nodrošināt papildus finansējumu.

Neformālajā ES veselības ministru sanāksmē 2020.gada 4.septembrī notika ES dalībvalstu diskusijas par plašākā vakcīnu portfeļa ideju, kas uzlabotu dalībvalstu izredzes pēc iespējas ātrāk piekļūt drošai un efektīvai vakcīnai.

Veselības ministrijā š.g. 10.septembrī ir saņemta arī Komisijas un Vācijas prezidentūras ES Padomē vēstule, kurā tiek uzsvērta nepieciešamība nodrošināt papildus iemaksas ESI, lai nodrošinātu plašāka vakcīnu portfeļa pieejamību. Dalībvalstīm vēstulē tika lūgts līdz šā gada 15.septembrim apliecināt gatavību veikt papildus iemaksas.

Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem papildus ieguldījums, kuru būtu nepieciešams nosegt no Latvijas budžeta 2020.gadā Covid-19 vakcīnu plašāka portfeļa izveidei ir 1 638 064 euro.

Veselības ministrija sagatavoja un MK 2020.gada 22.septembrī izskatīts informatīvais ziņojums "Par nepieciešamību nodrošināt papildus iemaksas Ārkārtas atbalsta instrumentā, lai nodrošinātu plašāku Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību". Ar MK lēmumu Veselības ministrija ir saņēmusi MK pilnvarojumu sniegt apliecinājumu Eiropas Komisijai par Latvijas gatavību veikt papildus iemaksas ESI, lai nodrošinātu plašāka Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību.

Vienlaikus MK 2020.gada 22.septembrī ir lēmis papildus iemaksu ESI 2020.gadā segt no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

Rīkojuma projekts paredz:

1) Finanšu ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķirt Veselības ministrijai finansējumu 1 638 064 *euro* apmērā, lai veiktu papildus iemaksas ESI ar mērķi nodrošināt plašāka Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību.

		<p>2) Veselības ministrijai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavot un iesniegt Finanšu ministrijā pieprasījumu par šā rīkojuma 1.punktā minēto līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".</p> <p>3) Finanšu ministram normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā informēt Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju par šā rīkojuma 1.punktā minētajām apropriācijas izmaiņām un, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darbdienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas nav iebildusi pret apropriācijas izmaiņām, veikt apropriācijas izmaiņas.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Veselības ministrija
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

Projekts šo jomu neskar

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Rādītāji	2020. gads		Turpmākie trīs gadi (euro)				
			2021. gads		2022. gads		2023. gads
	saskaņā ar valsts budžeta kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžeta kārtējam gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021. gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022. gadam	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022. gadam
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	0	0	0	0	0	0	0

m un citi pašu ieņēmumi											
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0				
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0				
2. Budžeta izdevumi	0	1 638 064	0	0	0	0	0				
2.1. valsts pamatbudžets	0	1 638 064	0	0	0	0	0				
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0				
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0				
3. Finansiālā ietekme	0	-1 638 064	0	0	0	0	0				
3.1. valsts pamatbudžets	0	-1 638 064	0	0	0	0	0				
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0				
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0				
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X	1 638 064	0	0	0	0	0				
5. Precizēta finansiālā ietekme		0		0		0	0				
5.1. valsts pamatbudžets	X	0	0	0	0	0	0				
5.2. speciālais budžets		0		0		0	0				
5.3. pašvaldību budžets		0		0		0	0				
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu	<p>Saskaņā ar Komisijas aprēķiniem papildus ieguldījums, kuru būtu nepieciešams segt no Latvijas budžeta 2020.gadā vakcīnu plašāka portfeļa izveidei ir 1 638 064 <i>euro</i> (skat. tabulu). Komisijas aprēķins ES dalībvalstu papildus ieguldījumiem balstās uz tās nacionāla kopienākuma (NKI) daļu.</p> <table border="1" data-bbox="459 1944 1380 2024"> <thead> <tr> <th>Valsts kods</th> <th>Nacionālais kopienākums,</th> <th>Nacionālais kopienākums,</th> <th>Papildus ieguldījums,</th> </tr> </thead> </table>							Valsts kods	Nacionālais kopienākums,	Nacionālais kopienākums,	Papildus ieguldījums,
Valsts kods	Nacionālais kopienākums,	Nacionālais kopienākums,	Papildus ieguldījums,								

aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)		2020, milj. <i>euro</i>	2020, %	<i>euro</i>
	6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins	BE		
BG				
CZ				
DK				
DE				
EE				
IE				
EL				
ES				
FR				
HR				
IT				
CY				
LV				
LT				
LU				
HU				
MT				
NL				
AT				
PL				
PT				
RO				
SI				
SK				
FI				
SE				
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins				

Avots: Veselības ministrijā š.g. 10.septembrī saņemtās Komisijas un Vācijas prezidentūras ES Padomē vēstules pielikums.

Rīkojuma projekts paredz Finanšu ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķirt Veselības ministrijai finansējumu 1 638 064 euro apmērā, lai veiktu papildus iemaksas ESI ar mērķi nodrošināt plašāka Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību.

Veselības ministrijai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavot un iesniegt Finanšu ministrijā pieprasījumu par šā rīkojuma 1.punktā minēto līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

Finanšu ministram normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā informēt Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju par šā rīkojuma 1.punktā minētajām apropriācijas izmaiņām un, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darbdienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas nav iebildusi pret apropriācijas izmaiņām, veikt apropriācijas izmaiņas.

7. Amata vietu skaita izmaiņas	Projekts šo jomu neskar.
8. Cita informācija	<p>Izdevumi tiks veikti Veselības ministrijas budžeta programmas 99.00.00 "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" ietvaros, līdzekļus pārdalot no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".</p> <p>MK 2020.gada 22.septembrī ir izskatījis informatīvo ziņojumu "Par nepieciešamību nodrošināt papildus iemaksas Ārkārtas atbalsta instrumentā, lai nodrošinātu plašāku Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību". Veselības ministrija ir saņēmusi MK pilnvarojumu sniegt apliecinājumu Komisijai par Latvijas gatavību veikt papildus iemaksas ESI, lai nodrošinātu plašāka Covid-19 vakcīnu portfeļa pieejamību.</p> <p>Vienlaikus MK 2020.gada 22.septembrī ir lēmis papildus iemaksu ESI 2020.gadā segt no valsts budžeta programmas 02.00.00. "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".</p>

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

Projekts šo jomu neskar.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Veselības ministrija.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav

Veselības ministre

I. Viņķele

Vīza: Valsts sekretāre

D. Mūrmane - Umbraško

Batare, 67876042
svetlana.batare@vm.gov.lv